

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/390/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615219644
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:7615219644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej G. D., P. XX.XX.XXXX, Y. J. O. D., U. H. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 63,50 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu 23,90 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanej sa n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom konania začatého 04.11.2015 bol nárok žalobcu na zaplatenie čiastky 7,90 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2008, čiastky 7,90 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2009, čiastky 11,85 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2010, čiastky 11,95 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2011, čiastky 11,95 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2012, čiastky 11,95 eur predstavujúcej poplatok za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2013. Žalobu odôvodnil tým, že účastníci konania dňa 24.03.2005 podľa § 105 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch uzatvorili zmluvu o zriadení a vedení účtu majiteľa cenných papierov. Žalobca bol členom Centrálného depozitára cenných papierov, a.s.. Žalovaná sa zaviazala platiť poplatok za vedenie účtu do 15 dní od obdržaní faktúry vystavenej žalobcom, čo nespĺnila napriek upomienke.

Keďže ide o drobný spor (§ 200 ea/ Občianskeho súdneho poriadku, ďalej iba Obč. súd. por.), súd na prejednanie veci samej s poukazom na § 115 a/ ods. 2 Obč. súd. por. nenariadil pojednávanie, ale rozsudok vyhlásil verejne dňa 11.01.2016, za splnenia podmienok § 156 ods. 3 Obč. súd. por..

Fotokópiou zmluvy o zriadení a vedení účtu majiteľa cenných papierov č. 010/SNV/2005-CDPC je preukázané jej uzatvorenie dňa 24.03.2005 medzi I. Y. H., a.s., (ďalej len člen) a žalovanou ako majiteľkou účtu cenných papierov. Predmetom tohto zmluvného vzťahu je zriadenie a vedenie účtu majiteľa cenných papierov členom na základe písomnej žiadosti majiteľa účtu, ktorý sa zaviazal v článku 9 platiť cenu stanovenú Cenníkom služieb poskytovaných členom centrálného depozitára (ďalej len cenník služieb).

Dňa 30.12.2008 v Žiline žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/4231/2008, na základe ktorej má zaplatiť poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008 vo výške 238,- Sk (po prepočte konverzným kurzom 30,126 eur sumu 7,9 eur) na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 395430729. Splatnosť faktúry bola určená do 14 dní.

Dňa 31.12.2009 žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/4889/2009, ktorou fakturoval poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2009 čiastkou 238,- Sk (7,9 eur) s DPH. Platba má byť prikázaná poukázaná pod variabilným symbolom 395430729 na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX.

Dňa 30.12.2010 žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/5891/2010, ktorou vyfakturoval poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2010 čiastkou 11,85 eur s DPH. Platba má byť prikázaná poukázaná pod variabilným symbolom 395430729 na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. Splatnosť faktúry bola určená do 14 dní.

Dňa 29.12.2011 žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/7017/2011, splatnú do 14 dní, ktorou fakturoval poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2011 čiastkou 11,95 eur s DPH. Platba má byť prikázaná poukázaná pod variabilným symbolom 395430729 na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX.

Dňa 27.12.2012 žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/6372/2012, ktorou fakturoval poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2012 čiastkou 11,95 eur s DPH. Platba má byť prikázaná poukázaná pod variabilným symbolom 395430729 na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. Splatnosť faktúry bola určená do 14 dní.

Dňa 27.12.2013 žalobca vystavil pre žalovanú faktúru č. CEN/5490/2013, ktorou fakturoval poplatok za ročné vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2013 čiastkou 11,95 eur s DPH. Platba má byť prikázaná poukázaná pod variabilným symbolom 395430729 na účet príjemcu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. Splatnosť faktúry bola určená do 14 dní.

Podľa § 8a ods. 1, 2 zákona č. 566/01 Z.z. o cenných papieroch (ďalej len ZoCP) klientom obchodníka s cennými papiermi sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej obchodník s cennými papiermi poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu.

Podľa § 9 ods. 1, 3 ZoCP ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na všetky cenné papiere, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi, ktoré sa môžu uplatňovať len voči emitentovi alebo voči inej zákonom určenej právnickej osobe alebo fyzickej osobe, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o záväzkových právnych vzťahoch, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 99 ods. 8 ZoCP činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 103 ZoCP prevádzkový poriadok upravuje postup a spôsob pri vykonávaní činností podľa § 99 ods. 3 a 4 a obsahuje zoznam poskytovaných služieb, ktoré má centrálny depozitár uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára.

Podľa § 104 ods. 1 ZoCP členom môže byť a) obchodník s cennými papiermi, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta, b) zahraničný obchodník s cennými papiermi s povolením podľa § 54, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby na území Slovenskej republiky v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta, c) zahraničný obchodník s cennými papiermi so sídlom v členskom štáte za rovnakých podmienok ako obchodník s cennými papiermi so sídlom v Slovenskej republike, d) P. Y. H., e) iný centrálny depozitár, f) zahraničná právnická osoba s obdobným predmetom činnosti ako centrálny depozitár.

Podľa § 105 ods. 3 ZoCP pre iné právnické osoby ako osoby podľa odseku 2 alebo pre fyzické osoby môže na ich žiadosť zriadiť účet majiteľa člen alebo centrálny depozitár. Člen alebo centrálny depozitár zriadi účet majiteľa právnickej osobe alebo fyzickej osobe aj na žiadosť obchodníka s cennými papiermi, pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi, zahraničného obchodníka s cennými papiermi, emitenta alebo burzy cenných papierov.

Podľa § 105 ods. 5 ZoCP právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

Podľa § 5 b/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 879j/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008 ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov."

Podľa § 261 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Žalobca preukázal, že ako člen pre žalovanú viedol účet majiteľa cenných papierov na základe zmluvy uzatvorenej 24.03.2005, v ktorej bola dojednaná aj povinnosť žalovanej platiť odplatu za túto službu určenú Cenníkom. Právny vzťah žalobcu a žalovanej okrem toho, že sa spravuje špeciálnymi ustanoveniami zákona o cenných papieroch a je absolútnym obchodom (§ 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka), má aj charakter právneho vzťahu spotrebiteľského. V čase vzniku zmluvy 24.03.2005 bola definícia spotrebiteľa obsiahnutá v § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Aj keď v čase vzniku zmluvy táto nebola taxatívne uvedená ako spotrebiteľská v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti Občianskeho zákonníka a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy), sú naplnené pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy v zmysle aktuálnej právnej úpravy (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalobca netvrdil, že nekonal vo vzťahu k žalovanej v pozícii dodávateľa služby a netvrdil, že žalovaná konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Po zakotvení občianskoprávnej spotrebiteľskej právnej úpravy korigujúcej tvrdosť obchodno-právnych noriem v prospech spotrebiteľa je potrebné na právny vzťah aplikovať pre spotrebiteľa výhodnejšiu občiansko-právnu úpravu. Prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Obč. zák. došlo už počnúc dňom 01.04.2004 k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov na kategóriu záväzkových vzťahov medzi dvoma podnikateľmi (tzv. B 2B vzťahy) a na kategóriu (tzv. B 2C - businessman to consumer - vzťahy), ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom ako dodávateľom a občanom ako spotrebiteľom. Na právne vzťahy kategórie B 2C, do ktorej spadá aj právny vzťah účastníkov, je potrebné aplikovať § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách,

ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.). Táto právna úprava, účinná od 13.06.2014 bola prijatá zákonom č. 102/2014 Z. z., neobsahujúcim prechodné ustanovenia. Od 01.01.2008 bol účinný § 52 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa prechodného ustanovenia tejto právnej úpravy (§ 879j/ Občianskeho zákonníka) ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008, len vznik týchto právnych vzťahov a nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Premlčanie nie je otázkou vzniku zmluvy, ani otázkou nároku z nej vzniknutého, ale ide o špecifický spôsob oslabenia práva, na ktorý je podľa procesnej právnej úpravy účinnej od 01.05.2014 (§ 5 b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) súd povinný prihliadať ex offa. Zmluva o vedení účtu majiteľa cenných papierov spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, preto je súd povinný aj v otázke premlčania použiť právnu úpravu pre spotrebiteľa priaznivejšiu, ktorou je Občiansky zákonník. Základnou črtou zmluvy uzatvorenej účastníkmi konania je, že bola pre spotrebiteľku vopred pripravená (zákon vymedzil jej náležitosti), nebol priestor na dojednanie jej obsahu pred jej uzavretím. Ide o typickú formulárovú zmluvu, ktorá je neštandardná v tom, že na strane veriteľa vystupuje žalobca ako člen podľa zákona o cenných papieroch. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozsudok NS ČR z 24.07.2012 sp. zn. 32Cdo/3337/2010 a najmä na uznesenie ÚS SR z 19.06.2013 sp. zn. 1ÚS/402/2013. Je pravdou, že pri absolútnom obchode je jeho dominantným znakom skôr obsahová náplň obchodu ako povaha účastníkov. Aj keď sa podľa § 105 zákona o cenných papieroch Obchodným zákonníkom spravuje vzťah medzi členom (definovaným v § 104 ods. 1 ZoCP) a majiteľom účtu, v zmysle uvedenej občianskoprávnej úpravy má prednosť použitie predpisov občianskeho práva. Súd tiež dáva do pozornosti, že žalovaný spotrebiteľ nemal ani možnosť ovplyvniť výšku poplatku ani Cenník. Konanie bolo začaté na Okresnom súde Spišská Nová Ves 04.11.2015, faktúra č. CEN/4231/2008 vystavená žalobcom pre žalovanú za účelom úhrady ročného poplatku za vedenie majiteľa účtu cenných papierov za rok 2008 sa stala splatnou do 14 dní, teda splatnosť nadobudla 13.01.2009, faktúra č. CEN/4889/2009 sa stala splatnou 14.01.2010, faktúra č. CEN/5891/2010 sa stala splatnou 13.01.2011 a faktúra č. CEN/7017/2011 nadobudla splatnosť 12.01.2012. Vzhľadom na plynutie všeobecnej trojročnej premlčacej doby sa žalobca mohol týchto nárokov domáhať podaním žalôb najneskôr v čase do 13.01.2012, 14.01.2013, 13.01.2014 a 12.01.2015. Súd je na premlčanie nároku povinný s poukazom na § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 (čo je procesné ustanovenie, pri ktorom platí princíp okamžitej aplikability) prihliadať ex offa, preto žalobu v časti 39,60 eur prestavujúce súčet poplatkov fakturovaných týmito faktúrami (2 x 7,90, 11,85 a 11,95 eur) zamietol. Súd žalobe vyhovel v časti, ktorou zaviazal žalovanú na splnenie zmluvného záväzku a zaplatenie poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov v celkovej výške 23,90 eur za roky 2012 a 2013. Lehota na plnenie je určená podľa § 160 ods. 1 Obč. súd. por..

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 Obč. súd. por.. Úspech žalobcu v konaní je 37,64%, jeho neúspech 62,36% a ich pomer v prospech žalovanej je 24,72%. Žalovaná návrh na prisúdenie náhrady trov konania nepodala a z obsahu spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 8C/390/2015 vznik trov konania u žalovanej preukázaný nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a/); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak si žalovaná dobrovoľne, riadne a včas nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca ako oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.